

1. Krizový plán při rizikovém chování - šikana

Postup při odhalení šikany:

1. Pokud pedagogický či nepedagogický pracovník školy zjistí, že je žák školy šikanován (je přímo přítomen násilí či je informován), toto neprodleně oznámí školnímu metodikovi prevence (Mgr. Et Mgr. Michaela Hozáková) a vedení školy (ředitel Mgr. Ondřej Zaorálek či zástupkyně ředitele školy Mgr. Tereza Nehasilová).
2. Školní metodik prevence provede analýzu situace (rozhovor s informátory, obětí) a rozhodne, o jaké stadium šikany se jedná a zda škola řešení zvládne sama (první dvě stadia šikany). Svá zjištění neprodleně projedná s vedením školy.
3. Pokud se jedná o neobvyklou formu šikany či o pokročilou šikanu, škola (vedení školy pověří člena školního poradenského pracoviště) informuje: rodiče obětí, OSPOD, policii ČR, příp. lékaře, zajistí spolupráci externích odborníků. Je nezbytné zajistit bezpečí obětí, izolovat ji od agresorů (po dohodě s rodiči je možné i omluvit oběť z výuky), zamezit skupinové výpovědi spolužáků. Šikanu řeší dále odborníci, školní metodik prevence vede pouze počáteční rozhovor, který slouží k poskytnutí podkladů.
4. Pokud se jedná o šikanu, kterou škola řeší sama (první dvě stadia), první pomoc provádí školní metodik prevence ve spolupráci s třídním učitelem. Třídní učitel informuje rodiče oběti, pokud nejsou sami oznamovateli. Metodik prevence zjistí četnost, příčinu, formu šikany a poskytne oběti pomoc a radu (lze využít služeb školního psychologa).
5. Třídní učitel pomůže metodikovi prevence s nalezením vhodných svědků.
6. Metodik prevence vede individuální rozhovory se svědky, získává další informace o míře šikany.
7. Metodik prevence vede rozhovor s agresory, může je i konfrontovat mezi sebou, zjišťuje důvody, informuje je, co bude následovat, jaký bude další postup, informuje o důsledcích jednání, postoji školy.
8. Metodik prevence informuje vedení školy o závěrech vyšetřování.
9. Vedení školy svolá výchovnou komisi, které se účastní člen vedení školy (ředitel či zástupkyně ředitele), školní metodik prevence, třídní učitel, rodiče agresora, agresor). Rodiče jsou seznámeni s výsledky vyšetřování a se stanoviskem školy (kázeňský postih vychází ze školního řádu). Při odmítnutí řešení rodiči agresora škola (vedení školy) informuje OSPOD. Rodičům agresora nabídneme odbornou pomoc školního psychologa či doporučíme pomoc dalších odborníků (středisko výchovné péče, psychoterapie...).

10. Metodik prevence a třídní učitel vedou rozhovor s rodiči oběti a informují je o závěrech vyšetřování. Toto je možné zařadit už v průběhu vyšetřování, na úrovni ochrany oběti. Rodičům oběti nabídne pomoc školního psychologa.
11. Třídní učitel informuje celou třídu, oznámí, jak byla šikana vyšetřena, jaké následky nese viník.
12. Po vyšetření šikany je třeba pracovat s celou třídou – případně třídami, trvale a systematicky budovat kamarádské a bezpečné vztahy ve třídě. Lze využít služby školního psychologa, metodika prevence či servisní zařízení (středisko výchovné péče, pedagogicko-psychologickou poradnu, Společenství proti šikaně, certifikované agentury, které poskytují preventivní programy).
13. Školní metodik prevence vede záznamy o celém průběhu vyšetřování, rozhovorech, jednání s rodiči, výchovné komisi, závěrech vyšetřování. Tyto záznamy archivuje.

2. Základní krizový scénář při výbuchu skupinového násilí

Při výbuchu skupinového násilí dochází k „lynčování“ oběti. Pokud se zapojí celá třída, vždy se jedná o pokročilou šikanu a je třeba ji následně důsledně vyšetřit.

1. Přítomný pedagog – svědek – musí nejprve zvládnout vlastní šok a bleskově odhadnout závažnost situace.
2. Zajistí bezprostřední záchranu oběti, zastaví skupinové násilí.
3. Zalarmuje kolegy v blízkosti (na stejném patře, v blízkém kabinetě apod.), využije jejich pomoci – hlídání oběti, poskytnutí první pomoci.
4. Pedagog – svědek informuje vedení školy.
5. Pokračuje pomoc oběti – pokud je třeba, je přivolán lékař.
6. Je třeba zabránit skupině v domluvě na křivé výpovědi (dozor pedagogů).
7. Oznámení na policii, paralelně – OSPOD, informace rodičům. Dále se postupuje jako při řešení šikany (viz výše).

3. Krizový plán při rizikovém chování – kyberšikana

1. Pokud pedagogický či nepedagogický pracovník zjistí kyberšikanu, neprodleně informuje školního metodika prevence (Mgr. Et Mgr. Michaela Hozáková) a vedení školy (ředitel Mgr. Ondřej Zaorálek či zástupkyně ředitele Mgr. Tereza Nehasilová).

2. Pokud se jedná o kyberšikanu, probíhající v době vyučování, je třeba rozhodnout, zda se jedná o počáteční či pokročilou fázi kyberšikany. Je třeba okamžitě ukončit komunikaci mezi obětí a agresorem, izolovat agresora a oběť.
3. V případě počáteční šikany, kterou škola zvládne sama, je třeba zajistit ochranu oběti např. zablokovat přístup agresorovi, je-li to možné (lze využít pracovníky IT oddělení ve škole).
4. Je třeba zajistit důkazy (uložit SMS, vyfotografovat emaily apod).
5. Pokud je agresor znám, lze zajistit důkazy i u agresora.
6. Metodik prevence informuje rodiče oběti i agresora. Zároveň prověří, zda kyberšikana není důsledkem probíhající „klasické“ školní šikany.
7. Metodik prevence oběti i jejím rodičům poskytne pomoc, kontakt na odborníky.
8. Je třeba minimalizovat možnost recidivy, informovat operátora, zřizovatele stránek, vhodně upravit školní řád, informovat preventivně rodiče i žáky, kam se mohou obracet na odborníky – metodik prevence.
9. Pokud se jedná o pokročilou kyberšikanu, je vždy nutné vyšetřovat ve spolupráci s odborníky a s policií ČR. V tomto případě nejprve zajistíme a uložíme důkazy a ochráníme oběť, pak kontaktujeme odborníky.
10. V případě zachycení kyberšikany mimo školu informujeme rodiče oběti, popř. rodiče agresora. Poskytneme rodičům oběti pomoc, radu, kontakty na odborníky, v případě vážnosti předáme orgánům činným v trestním řízení.

Důležité kontakty a telefonní čísla:

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 10, tel. 272 657 712 Jabloňová 3141/30a 106 00
Praha 10 – Zahradní Město ppp10@ppp10.eu

Dětské krizové centrum, o.s.(nonstop) tel. 241 484 149, 777 664 672 V Zápolí 1250/21 141 00
Praha E- mail: problem@дитеkrize.cz rizika kyberprostoru 778 510 510

Linka bezpečí 420 266 727 979 Ústavní 91/7 420 266 727 976 181 00 Praha -Bohnice E- mail:
Inko@linka bezpeci.cz

Rodičovská linka 840 111 234, 606 021 021
Pro děti (zdarma) 840 116 111

Společnost proti šikaně Dr. Michal Kolář, předseda Pedagogicko-psychologická poradna Zelený pruh 1294/50 147 08 Praha 4 737 436 420 E- mail: michalkolar@volny.cz 606 118 199

www.saferinternet.cz

(Informace na téma kyberšikana, ochrana osobních údajů aj. V sekci „Ke stažení“ výsledky výzkumu chování dětí na Internetu) www.bezpecne-online.cz (Stránky pro teenagery, rodiče a učitele s informacemi o bezpečném používání internetu, prevenci a řešení kyberšikany; výukové materiály) www.protisikane.cz (Informace o kyberšikaně a jejích projevech, tipy pro rodiče) www.minimalizacesikany.cz (Praktické rady pro rodiče, učitele a děti, jak řešit šikanu a jak jí předcházet. V sekci „Pro média“ tisková zpráva s výsledky šetření o kyberšikaně na školách) <http://prvok.upol.cz> (Centrum prevence rizikové virtuální komunikace UPOL, v sekci „Výzkum“ výsledky výzkumného šetření Kyberšikana u českých dětí) www.sikana.org (Stránky občanského sdružení Společenství proti šikaně - aktuality z oblasti, související odkazy apod.)